

KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY
Posudek diplomové práce

Autor: Tereza Weissar

Studijní obor: Jazyková a literární kultura

Název práce (česky/anglicky): Reflexe doby v memoárové tvorbě českých spisovatelek 19. století

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Alena Zachová, CSc.

Oponent práce: Mgr. Jan Bílek, Ph.D.

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Soulad názvu práce s obsahem, cílem, anotací, obsahem a závěrem	A
Teoretická podkladová koncepce, metodika/metodologie, terminologie	A
Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy, interpretace a argumentace	B
Sekundární literatura, tvůrčí aplikace, schopnost kritického komentáře	B
Struktura práce (výstavba textu, adekvátnost použitých stylistických prostředků), dodržení ortografické a gramatické normy, bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	D

Pozn.: Pro hodnocení se používá zavedené vysokoškolské klasifikace, tedy: A,B,C,D,E,F.

Pokud diplomant obdrží v jednom (nebo více) z kritérií hodnocení F, pak je celá BP/DP považována za nedostatečnou.

Vyjádření oponenta práce k antiplagiátorské kontrole: Celková podobnost: přes 9 %, systém podchytil především obecné formule vysokoškolských prací, některé bibliografické údaje a řádně poznámkované citace.

Hodnocení práce – návrh klasifikačního stupně:

Náměty pro obhajobu (formou otázek):

1. Zmiňujete otázku rovného odměňování. Bylo by možné téma sledovat i v české umělecké literatuře? Mohla byste uvést nějaké příklady?
2. V závěru sama poukazujete na možnost prohloubení tématu studiem další sekundární literatury. Přečetla jste od odevzdání nějakou a můžete ji představit?

Další poznámky k práci, kritické připomínky:

Autorka si na základě zájmu vybrala téma své bakalářské práce z oblasti ženské emancipace s využitím memoárové literatury, „pohled konkrétních ženských autorek 19. století na ženskou otázku“ (s. 3). Necelou čtyřicítku stran rozvrhla do teoretických kapitol o žánru (čtyři strany), přičemž jádro práce (dvacítku stran) leží v analýze rozčleněné podle vybrané skupiny spisovatelek (Božena Němcová, Karolina Světlá, Sofie Podlipská, Věnceslava Lužická-Srbová a Anna Lauermannová-Mikschová) a má odpovědět na otázku, zda dotyčné vnímaly emancipaci omezeně, v rámci modernizace tradiční ženské role, či široce, rovnoprávně vzhledem k postavení mužů (viz např. s. 26, 29). Projektu (herní mobilní aplikace; není podána s náležitostmi jako harmonogram, rozpočet aj.) věnovala tři strany. Další strany tvoří obligátní úvod (se zralým vyjádřením osobní motivace, s vymezením cíle, bez strukturace tématu a hodnocení sekundární literatury), závěr, bibliografie (nečleněná na prameny a sekundární literaturu).

Podle seznamu zdrojů je patrné, že se autorka opřela o starší sekundární literaturu, naopak některé prameny byly zpřístupněny relativně nedávno. Vymezením pojmů a zamyšlením nad subjektivností určených textových útvarů udělala teoretický přechod k analytické části. I na omezené ploše bakalářské práce bych se neztíkal preciznosti v zacházení se zdroji, např. u kolektivního díla Česká literatura od počátků k dnešku je možno určit konkrétního autora užitě pasáže (s. 10). V literárněvědném odborném textu bych omezil přítomnost provádějícího autora („než zde rozeberu“, „nyní se vrátím“), text by měl být sdělný bez tohoto nástroje. V daném pojetí není zařazení pasáže o umělecké literatuře Němcové systematické. Pro zvýšení přehledu doporučuji další práce o ženské otázce (např. Milena Lenderová); dále je z nich možno osvojení analýzy, podání výkladu a zpracování aparátu.

Autorka má rezervy v tvorbě odborného textu, resp. jeho aparátu. Např.: Index bibliografického odkazu patří až za uvozovky, citát netřeba uvádět „(cit.):“ (s. 4). Text netřeba přetěžovat poznámkami při v kontextu jasném zdroji, tj. poznámka č. 4 je zbytná, dtto poznámka č. 23. Na text dalšího autora přejetého z literatury se neodkazuje přímo, ale právě přes zdroj, s nímž se pracovalo (pozn. č. 6 na s. 5). U poznámky č. 24 chybí k citátu strana, dtto č. 46, 49 a 50. U poznámky č. 27 nebo č. 40 chybí k parafrázi stanovení stran. Dtto u pozn. č. 32, 33. Vložené uvozovky se zjednodušují (s. 12). Do seznamu zdrojů autorka nevložitela <https://www.mpsv.cz/> (s. 22).

Autorce někdy uniká sdělnost, funkčnost vyjádření v písemném projevu. Chybí jí tzv. vypsanost. Sdělení zatěžují komplikované větné konstrukce i slovní vyjádření. Např.: „kultuře žijící“ – existující (s. 1), „Na druhé straně ovšem existovaly i ženy, pro něž byla emancipace něčím kompletně odlišným. Sama za sebe musím dodat, že jejich pojetí se blížilo mnohem více tomu modernímu, tedy takovému, jaké je nastaveno dnes.“ (s. 2) – nefunkční vložení osobního prvku, „Úvodem odborné části své bakalářské práce bych se ráda blížila věnovala vymezení samotného pojmu memoárové tvorby jako takové. Z mého pohledu je základní pojmové určení zcela zásadní pro jeho následný rozvoj a na jedné straně jeho správné uchopení z pozice mé, jakožto autora, na straně druhé potom jednodušší a úspěšné pochopení textu jako celku ze strany jeho konzumenta, tedy čtenáře bakalářské práce.“ (s. 4) – vyjádření a stylizace, „soubor sepisu vzpomínek“ (s. 4), „U tohoto typu se jeví problematickou skutečnost, že dopisy nejsou primárně psány za účelem zachycení dobové reality pro budoucí čtenáře, avšak jedná se o její popis směřovaný k autorovu současníkovi.“ (s. 5) – dtto, „udělovat poradu“ (s. 11) – poradit, „Rajské vlastenecké cítění“ – cítění Rajské (s. 12), „Hovořila jsem-li výše“ (s. 17), „omezování vzdělávání ženských recipientek přisunem pouze dle usouzení druhých vhodného obsahu“ (s. 19), „spisovatelských sester“ (s. 20), „Zásadním rozdílem od předchozích kapitol, kde byla rozebírána především korespondence, bude v rámci této kapitoly zdrojovým memoárovým pramenem deníkový zápis.“ (s. 24).

Autorka také chybuje v oblasti jazyka, např. „Nadto je zřejmé, že bakalářská práce je rozsahem méně obsáhlá, než práce případně navazující a pokud jsem nechtěla oblast jen přejet po povrchu nebo se věnovat jejímu úzkému výňatku, bude zaměření se na jedno menší území příhodnější než snaha pokrýt ve zpracování více kultur.“ (s. 1), „stanovisko, že žena není o nic hloupější nebo nekompetentnější k řešení vyšších témat, než je vyšívání a výchova dětí než její genderový protějšek“ (s. 2), „v pojetím retrospektivním“ (s. 5), „obrazů vypovídajících“ (s. 10), „dovolím se k této zásadní personě“ (s. 19), „uvedeno ve Slovníkové příručce“ (s. 26). Chyby jsou i v citacích „profesora, a čím více jim šla z té spousty číslic hlava kolem tím větší byl jejich obdiv“ (s. 29), „poskytnuta na místě s ní spojené“ (s. 31), „Po provedeném zkoumání bych do prvního, označme ho pro účely této práce konzervativním, proudu, zařadila zejména“ (s. 33).

Předložená vysokoškolská kvalifikační práce autorce přinesla prohloubení poznání tradičnějšího nosného tématu. Úkolem pro ni zůstává osvojení si sdělnější stylizace, na některé další nedostatky upozorňuje posudek průběžně. Projekt mohl úžeji navazovat na předloženou práci. Práce ukázala autorčiny rezervy, ale i schopnost ji vypracovat.

Datum a podpis oponenta práce:

16. 5. 2024

Jan Bílek